

Arnika – program Toxické látky a odpady

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

e-mail: jan.nezhyba@arnika.org

www.arnika.org/o-programu

tel./fax: 222 781 471

Krajský úřad Ústeckého Kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Ing. Jan Koutecký
Velká Hradební 3118/48
Ústí nad Labem 400 02

Praha 26. 4. 2013

Vyjádření k oznámení zahájení zjišťovacího řízení k záměru „Technologie energetického využití odpadu Tušimice“

Na základě oznámení o zahájení zjišťovacího řízení k výše jmenovanému záměru jednací číslo 905/ZPZ/2013, provedeného zveřejněním na úřední desce, podává program Toxické látky a odpady sdružení Arnika (dále jako Arnika – Toxické látky a odpady) níže uvedené připomínky.

Připomínky k zahajovanému zjišťovacímu řízení.

Arnika – Toxické látky a odpady trvá na posuzování záměru v úplném a plnohodnotném procesu EIA. Záměr má podle nás významný vliv na životní prostředí a obyvatele. Kompletní proces posuzování EIA podle nás může zajistit adekvátní prostor pro účast veřejnosti v rozhodování, zpracování dokumentace EIA může také zajistit lepší a přesnější definování záměru a následně lepší kontrolu nad plněním obsahu záměrů.

Výhrady k dokumentaci oznámení.

- Str. 10: Dokumentace konstatuje, že je záměr předkládán pouze v jediné technologické variantě. Toto považujeme za vážný nedostatek dokumentace. Pokud není předložena alternativní varianta, není možné plnohodnotné posouzení záměru.
- Str. 10: Investor připouští, že v zařízení se nebude nijak využívat tepelná energie. Tento fakt jen potvrzuje, argument, že zplyňování a spalování odpadu je plýtvání cennými surovinami. Technologie nevyužívá potenciál, který skýtá materiálové využití odpadu. V případě pneumatik například jejich recyklace pro výrobu povrchů komunikací, povrchů pro střešní krytiny, gumový mulč, gumové povrchy do interiéru i exteriéru a mnoho dalšího¹.
- Str. 14: Technologie rozloží vysokomolekulární organické látky na látky s nižší molekulovou hmotností. Syntézní plyn prochází podle dokumentace v chladiči teplotním oknem od 450°C do 80°C. Při průchodu tímto oknem se mohou znovu samovolně z látek jednodušších formovat látky složitější. Například dioxiny a další perzistentní organické látky. Investor neuvádí v dokumentaci zcela zásadní technologický postup, jak bude s těmito nebezpečnými vznikajícími látkami dále nakládáno, a jak bude zařízení zabezpečeno proti jejich úniku do životního prostředí. Zmíněné čištění plynu průchodem

¹ www.rethinktires.ca/

přes aktivní uhlí pro odstranění perzistentních organických látek zcela nedostačující. Tato technologie byla použita například ve spalovně Liberec, kde byl touto metodou čištěn odpadní kouřový plyn. Technologie musela být však brzy nahrazena, protože nefungovala správně a nezajistila potřebné vyčištění plynu.

- Str. 15: Z oznámení není jasně patrné, jaký odpad bude zařízení zpracovávat. Zpracovatel dokumentace píše o možnosti zpracování pneumatik, čistírenských kalů i odpadu obecně. Kompletní dokumentace EIA by pomohla tento fakt objasnit.
- Str. 22: Ani kapitola o vstupech co do surovin a energií nepočítá s rozvinutým systémem čištění produktů a spalin. Jako vstup zde není zahrnuto ani výše zmíněné aktivní uhlí natož další materiály pro čištění spalin. Z toho usuzujeme, že systém čištění spalin je navržen zcela nedostatečně a požadujeme jeho rozpracování v kompletní dokumentaci EIA.
- Str. 26: Hodnocení emisní zátěže nebere podle našeho názoru do úvahy některé zásadní znečišťující látky, které mohou při termickém rozkladu odpadu vznikat. Především perzistentní organické látky, jako jsou dioxiny. Produkty mají být před spalováním čištěny na aktivním uhlí, což je po odstranění dioxinů nedostatečné. Dioxiny tak mohou setrvávat v plynu až do procesu samotného spalování v kogenerační jednotce, kde se mohou v odpadním plynu opět formovat a zatěžovat tak životní prostředí. Existuje několik příkladů plazmových zplyňovacích provozů, kde investor prohlašoval, že je technologie zcela bez emisí dioxinů a dalších látek. V praxi se pak ukázalo, že investor toto své tvrzení nemůže nijak doložit, a dioxinový filtr musel být buď dodatečně instalován, nebo musel být provoz zařízení ukončen kvůli nesplnění limitů². Požadujeme proto, aby investor doložil protokoly o měření obsahu znečišťujících látek ve vyráběném plynu a dále v odpadním plynu po spalování v kogenerační jednotce.
- Myslíme si, že by technologie měla používat semikontinuální způsob měření emisí dioxinů. Například systém AMESA je používán v celé řadě spaloven v Evropě (Mayer and Grümping 2002); (Reinmann and Weber 2010).
- V oznámení chybí hodnocení dopadů záměru z hlediska nejlepších dostupných technologií podle jejich vyhodnocení v rámci Stockholmské úmluvy. Viz BAT/BEP Guidelines této úmluvy (Secretariat of The Stockholm Convention on POPs 2008).
- V dokumentaci je věnovaný velmi malý prostor pro vliv stavby během ukončení provozu a likvidace zařízení. Tento nedostatek by opět mohlo být odstraněn při vypracování kompletní dokumentace EIA.
- Str. 39: Dokumentace podle našeho názoru neklade dostatečný důraz na možné havárie, jejich následky pro životní prostředí, jejich hodnocení a popis předcházení jejich vzniku. Vzhledem ke skalpování odpadu a hořlavých i výbušných materiálů postrádáme hodnocení rizika vzniku požáru, jeho vlivu na životní prostředí.

---

² Incinerators in Disguise Case Studies of Gasification, Pyrolysis, and Plasma in Europe, Asia, and the United States (2006) Global Alliance for Incinerator Alternatives, <http://arnika.org/spalovny-ke-stazeni>

Výhrady k záměru samotnému

Nesouhlasíme se záměrem jako takovým. Podle našeho názoru je energetické využití pneumatik plýtváním cennými surovinami a v souladu s doporučením evropské komise upřednostňujeme materiálové využití před energetickým. Pneumatiky jsou odpadem, pro který existuje celá řada metod a možností, jak je zpracovat ekonomicky a se zachováním energie i materiálu.

Záměr také není v oznámení nijak konformován ani porovnáván s platným plánem odpadového hospodářství Ústeckého kraje. Investor ano zpracovatel nebere ohled na to, zda projekt spadá do prioritních oblastí odpadového hospodářství v Ústeckém kraji či nikoli.

Arnika namísto energetického využití odpadu navrhuje zaměření na materiálové využití odpadu – recyklaci, opětovné využití odpadu a dlouhodobé snižování jeho produkce. Energetické využití odpadu plýtvá energií i surovinami v odpadu obsaženými.

Realizace navrhovaného záměru pole nás není v regionu potřebná ani účelná.

Arnika – Toxické látky a odpady důrazně doporučuje posouzení záměru v plném rozsahu posuzování vlivu na životní prostředí.

Zdroje a literatura:

Mayer, J. and R. Grümping (2002). "Continuous Monitoring of Dioxin Emissions from a Waste Wood Combustion Plant." Organohalogen Compounds 59: 81-83.

Petrlik, J. and R. Ryder (2005). After Incineration: The Toxic Ash Problem. Prague, Manchester, IPEN Dioxin, PCBs and Waste Working Group: 59.

Reinmann, J. r. and R. Weber (2010). "Results and Interpretation of the US/ETV Validation Test of PCDD/F Long-Term Monitoring Systems." Organohalogen Compounds.

Secretariat of The Stockholm Convention on POPs (2008). Guidelines on Best Available Techniques and Provisional Guidance on Best Environmental Practices Relevant to Article 5 and Annex C of the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants. Geneva, Secretariat of the Stockholm Convention on POPs.

.....
Jan Nezhyba
vedoucí kampaně „Nespaluj, recykluj!“
sdružení Arnika